

E-Fatura İadesi

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	58889402- 105[2017/127- 1094]-54295
Tarih	03.06.2021

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Balıkesir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 58889402-105[2017/127-1094]-54295

03.06.2021

Konu : E-Fatura İadesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ile ek dilekçenin tetkikinden; herhangi bir mal teslimi ya da hizmet ifası olmadığı halde sehven "Temel Fatura" senaryosunda düzenlenen e-Faturayı kabul eden mükellefin, iade şeklinde e-Fatura düzenlemesinin zorunlu olup olmadığı ile sehven düzenlenmiş olan ve kayıtlı elektronik posta sistemi (KEP) yoluyla reddedilen faturalarda yer alan tutarlara ilişkin olarak şirketinizin

KEP adresine gönderilen e-mail esas alınarak düzeltme işlemi yapılıp yapılmayacağının bildirilmesinin istenildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu belirtilmiş, 229 uncu maddesinde faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasında faturanın, ticari işletmesi bağlamında bir mal satmış, üretmiş, bir iş görmüş veya bir menfaat sağlamış olan tacirden, diğer tarafın isteyeceği ve bedel ödenmiş ise bunun da gösterildiği belge olduğu, aynı maddenin ikinci fıkrasında ise bir fatura alan kişinin aldığı tarihten itibaren sekiz gün içinde, faturanın içeriği hakkında bir itirazda bulunmamışsa bu içeriği kabul etmiş sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 213 sayılı Kanunun mükerrer 242 nci maddesinin (2) numaralı fıkrası ile Hazine ve Maliye Bakanlığı; elektronik defter, kayıt ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesine izin verilen defter ve belgelerde yer alması gereken bilgileri internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında Hazine ve Maliye Bakanlığına veya Hazine ve Maliye Bakanlığının gözetim ve denetimine tabi olup, kuruluşu, faaliyetleri, çalışma ve denetim esasları Cumhurbaşkanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenecek olan özel hukuk tüzel kişiliğini haiz bir şirkete aktarma zorunluluğu getirmeye, bilgi aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, aynı Kanun kapsamına giren işlemlerde elektronik imza kullanım usul ve esaslarını düzenlemeye ve denetlemeye yetkili kılınmıştır. Söz konusu fıkra da ayrıca, Vergi Usul Kanunu ve diğer vergi kanunlarında defter, kayıt ve belgelere ilişkin olarak yer alan hükümlerin elektronik defter, kayıt ve belgeler için de geçerli olduğu; Hazine ve Maliye Bakanlığının, elektronik defter, belge ve kayıtlar için diğer defter, belge ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslardan farklı usul ve esaslar belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Mezkur Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde de Hazine ve Maliye Bakanlığının, tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu şekilde tutulacak defter ve kayıtların kopyalarının Hazine ve Maliye Bakanlığında veya muhafaza etmekle görevlendireceği kurumlarda saklanması zorunluluğu getirmeye, bu konuda uygulama usul ve esaslarını belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu yetkilere istinaden; faturanın elektronik belge olarak düzenlenmesi, elektronik ortamda iletilmesi, muhafaza ve ibraz edilmesine ilişkin usul ve esasların düzenlendiği (ilgili dönemde yürürlükte bulunan) 397 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği 5/3/2010 tarih ve 27512 sayılı Resmi Gazete'de

yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Daha sonra 19/10/2019 tarih ve 30923 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile de bu tarihe kadar Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmesi zorunlu olan belgelerin elektronik ortamda düzenlenmesine yönelik olarak yayımlanan tüm tebliğlerin gözden geçirilerek, tüm tarafların tek kaynaktan bilgilenmelerinin temin edilmesi ve elektronik belge uygulamalarında bütünlüğün sağlanması amacıyla söz konusu uygulamanın usul ve esasları tek metin haline getirilmiştir.

Ayrıca, 526 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine "V.10. e-Belgelere İlişkin İptal/İtiraz, İhbar ve İhtarların Bildirilmesi" başlıklı bölüm eklenmiş olup, söz konusu bölüm uyarınca, 509 Sıra No.lu Genel Tebliğ kapsamında düzenlenen e-Belgelere ilişkin olarak 6102 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanılarak KEP sistemi ile yapılan ihbar veya ihtarlar ile e-Belge iptal işlemlerinin 1/5/2021 tarihinden itibaren, ebelge.gib.gov.tr adresinde yayımlanacak kılavuzda belirtilen usul, esas ve süreler içinde, elektronik ortamda Gelir İdaresi Başkanlığı bilgi işlem sistemine bildirilmesi zorunludur.

Diğer taraftan, Gelir İdaresi Başkanlığınca e-Fatura Uygulamasından yararlanma yöntemlerine göre Teknik Kılavuzlar yayımlanmış ve bu kılavuzların fatura senaryoları ile ilgili bölümlerinde e-Faturaların düzenlenebileceği senaryo türleri açıklanmış olup, hali hazırda e-Fatura Uygulamasında "Temel, Ticari, Yolcu Beraberi Eşya, İhracat, Kamu Fatura ve Hal Tipi Fatura" olmak üzere altı senaryo baz alınarak fatura düzenlenebilmektedir. Bu senaryo tiplerinden en sık kullanılanlar "Temel Fatura" ve "Ticari Fatura" senaryoları olup, mükellefler kendilerine uygun olan fatura tiplerini (Satış, İade, Tevkifat, İstisna, Özel Matrah, İhraç Kayıtlı) seçerek faturalarını oluşturabilmektedir.

"Temel Fatura" senaryosunda, düzenlenen faturalara e-Fatura uygulaması üzerinden "red yanıtı" dönülme imkanı bulunmamakla birlikte, 8 günlük itiraz süresi dolmamak şartıyla (5/3/2019 tarihi itibarıyla uygulamaya giren) Temel Fatura İptal Portalı üzerinden satıcının ilgili fatura için iptal talebinde bulunma hakkı vardır. "Ticari Fatura" senaryosunda düzenlenen faturalara ise e-Fatura Uygulaması üzerinden itiraz mahiyetinde, mali mühür ile imzalı elektronik bir belge üreten yapıyı barındıran "red yanıtı" dönülebilmektedir. "Temel Fatura" senaryosunda düzenlenen faturalara e-Fatura Uygulaması üzerinden "red yanıtı"nın dönülememesi ya da Temel Fatura İptal Portalı üzerinden iptal talebinde bulunulmamış olması, 6102 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde belirtilen harici yöntemlerle (noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta sistemi ile) itiraz edilebilmesi imkanını ortadan kaldırmamaktadır. Bir başka ifade ile "Temel Fatura" senaryosunda düzenlenen faturalara 6102 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde belirtilen yöntemler ile itiraz edilebilmesi imkanı bulunmaktadır. "Ticari Fatura" senaryosunda düzenlenmiş olan faturalara ilişkin olarak alıcıların e-Fatura Uygulaması üzerinden "red yanıtı" dönmemeleri, 6102 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde belirtilen yöntemlerin, Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen sürede

kullanılabilme hakkını ortadan kaldırmamaktadır. Gerek e-Fatura Uygulaması üzerinden "red yanıtı" dönülmesi ya da iptal talebinde bulunulması, gerekse 6102 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde belirtilen yöntemler ile faturaya itiraz edilmesine ilişkin olarak Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen 8 (sekiz) günlük itiraz süresine uymak tacir olmanın hukuki sonuçlarındandır. Bu süre geçtikten sonra yapılan itirazlar, iptal talepleri ve e-Fatura Uygulaması üzerinden dönülen "red yanıtları" söz konusu faturaların alıcı tarafından fatura içeriğinin kabul edilmiş olduğu sonucunu doğurmaktadır.

Öte yandan, bir mal teslimi için fatura düzenlendiğinde mal teslim edildikten sonra kısmen veya tamamen iadesinin yapılması durumunda ortada mal hareketinden kaynaklı bir iade bulunduğundan, düzenlenecek e-Faturanın "İade Fatura" tipinde olması ve bu şekilde alınan faturaya ilişkin muhasebe kayıtlarının, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak düzeltme kayıtları ile düzeltilmesi gerekmektedir. Ancak alıcısına e-Fatura Uygulaması üzerinden başarıyla gönderilmiş bir e-Faturaya konu malların, alıcısı tarafından hiç teslim alınmaması ve stok kayıtlarına hiç girmemesi veya herhangi bir mal iadesi bulunmaksızın sadece hatalı bir fatura olması, alıcısının faturayı kabul etmek istememesi vb. durumlarda;

- Faturanın "Temel Fatura" senaryosunda düzenlenmiş olması halinde, 6102 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde belirtilen harici yöntemlerle veya Temel Fatura İptal Portalı üzerinden yapılan iptal talebiyle,
- Faturanın "Ticari Fatura" senaryosunda düzenlenmiş olması halinde ise, bu yöntemlere ek olarak e-Fatura Uygulaması üzerinden "red yanıtı"yla

söz konusu faturaya itiraz edilebilmesi mümkün olup, bu durumlarda bir iade faturası düzenlenmesi zorunluluğu da bulunmamaktadır.

İlgili fatura e-Fatura sistemi üzerinde başarıyla iletilmiş olmasına rağmen, gerçekte bir mal veya hizmet alışı olmadığı halde düzenlendiği değerlendirilen faturaların, muhatabı tarafından kanuni defter kayıtlarına alınma zorunluluğu bulunmamakla birlikte, muhasebe kayıtlarına alınmış olması durumunda muhasebe kayıt ve düzeltme kuralları dikkate alınarak ters kayıt ile muhasebe kayıtlarının düzeltilmesi de mümkün bulunmaktadır. Söz konusu düzeltme kayıtlarının tevsik edici bilgi ve belgeleri olarak, muhatabı tarafından yapılan sistemsel veya harici itirazlara ilişkin bilgi ve belgeler, ilgililere ibraz edilmek bakımından muhasebe kayıtları ile birlikte muhafaza edilecek ve istenildiğinde ibraz edilecektir.

Buna göre, ilgili mükellefin, hatalı olarak düzenlemiş olduğunuz faturayı kabul etmek istememesi halinde ortada bir mal iadesi bulunmadığından "İade Fatura" tipinde e-Fatura düzenlenerek değil, 6102 sayılı Kanunun ilgili maddesinde düzenlenen harici yollarla itiraz yöntemlerinden biri olan KEP sistemi ile itiraz mekanizmasının kullanılması mümkündür. Bu kapsamda, "Temel Fatura" olarak sehven düzenlenen söz konusu e-Faturanın kabul edilmek istenmemesi halinde, alıcının, muhasebe kayıtlarına hiç almadan harici yollarla itiraz (noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya güvenli elektronik imza kullanılarak KEP sistemi) yöntemlerinden biri ile faturaya itiraz etmesi (*İlgili faturanın düzenlenme tarihi olan 31/10/2017'de "Temel Fatura İptal Portalı" aktif olmadığından, ilgili fatura için bu portal üzerinden iptal*

talebinde bulunulması imkanı bulunmamaktadır.), şirketinizce de daha önce muhasebe kayıtlarında gösterilen bu faturaların, itiraz üzerine kayıtlardan çıkartılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu zelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu zelge geçersizdir.

(***) Talebiniz zerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026